

че човѣкъ би се двоумилъ дали отъ момента на излизането на Исакъ отъ Анхияло къмъ Балкана тукъ не става дума за два отдѣлни похода или поне двѣ отдѣлни сражения. Възможно е, Исакъ, вървящъ край южнитѣ склонове на Балкана по западна посока, да се е срѣщналъ съ събранитѣ български сили нѣйдѣ около Хайнкьойския боазъ или въ тѣснинитѣ на Твѣрдица, тѣй като Никита не споменува ни единъ отъ проходитѣ на Източния Балканъ, между които и сливенския, още повече че тѣ, съгласно думитѣ на сѫщия хроникъ, ще сѫ били добрѣ укрѣпени отъ българитѣ. Вѣроятно, думитѣ: „Исакъ, вмѣсто да се вѣрне по тоя путь, отъ кждѣто е дошелъ“, се отнасятъ за непрѣдпазливото му втурване между Срѣдня гора и Балкана, край Сливенъ по долината на Тунджа къмъ Бинкосъ и Твѣрдица. Тѣй или инакъ, въ надвечерието на сражението, византийскиятъ авангардъ е билъ подъ Исакъ Комненъ и Мануилъ Камицъ, а ариергардътъ — подъ Иванъ Дука. Императорътъ е вървѣлъ въ срѣдата, заедно съ брата си и носенитѣ припаси и багажъ. Българитѣ, които били отъ двѣтѣ страни на безименния проходъ, чакали съ нетѣрпение да се нахвѣрлятъ върху византийцитѣ и жадни да врѣхлѣтятъ върху самия императоръ, пропущатъ авангарда му недокоснатъ. Когато императорътъ се задаль, тѣ се нахвѣрляли върху византийцитѣ съ страшна „яростъ“. Византийската пѣхота си изпълнила добрѣ задачата, но работата взела другъ край, когато българитѣ почнали да сипятъ канари отгорѣ. Тя се разпрѣсва въ бѣгъ, гонена съ свирѣпостъ и послѣдвана отъ императора, който си загубва въ суматохата любимата шапка. Бѣркотията била ужасна. Исакъ едвамъ застига авангарда си и „благодарилъ на Бога, съ думитѣ на Давида, че му избавилъ живота“¹⁾). Отъ

и не именно въ такава съ едно отъ сраженията при тукъ разгледания походъ на Исакъ срѣщу Асѣнь и Петръ. Това е важно още повече и за туй, че върха Грѣцка Нива, като надъ Сливенъ, е при самото устие на Асѣновския проходъ и подъ крѣпостта Асѣницъ. Както ще се види, въ Сливенъ не е живѣла нито една грѣцка фамилия за да се помисли, че при него може да става дума за грѣцка собственность; турцитѣ съ заселването си тукъ сѫ прѣвеждали голѣма частъ отъ заваренитѣ номенклатурни названия.

¹⁾ Иванъ Дука се спасилъ въ тѣснинитѣ съ помощта на единъ водачъ Litoboes (Литовой?). Императорътъ прѣзъ Ст.-Георги се отзовава въ Ст.-Загора, дѣто открилъ, че по-голѣматата частъ отъ войската